

PAASTOAMISEN KIRJA

Sheikh Muhammad ibn Jamil Zeno

**Äs-sejäämin (paastoamisen) kirja Sheikh Muhammad ibn Jamil Zenon
teoksesta Islamin ja Iimäänin Pilarit**

Jazaa Allahu khayran sisar Umm Marjamille suomen kielelle kääntämisestä

Äs-sejääm (paastoaminen) ja sen hyödyt	3
Mitä sinua vaaditaan tekemään ramadaan-kuukautena	4
Ähäädiith paastoamisen hyveistä	5
<i>Ramadaan</i> -kuukauden hyveet:.....	5
Kielen vartioiminen:.....	6
Paaston rikkominen (<i>iftaar</i>), pyyntörukous ja ateria, joka nautitaan ennen aamunkoittoa (<i>sähuur</i>):.....	6
Vapaaehtoinen paastoaminen.....	7
Asiat, jotka rikkovat paaston	8
A) Se, mikä vaatii vain <i>qadaa</i> 'n:	8
B) Se, mikä vaatii sekä <i>qadaa</i> 'n että <i>käffääran</i> :	8
Asiat, jotka eivät riko paastoa	9
I'tikääf (eristäytyminen moskeijassa) on osa uskontoa	9

Äs-sejääm (paastoaminen) ja sen hyödyt

Allah 'äzzä wä gäll sanoo (merkityksen selitys): "Oi te, jotka uskotte! Paastoaminen on määrätty teille, kuten se oli määrätty niille, jotka olivat ennen teitä, jotta tulisitte älmittäqooneiksi (hurskaiksi)." (Koraani 2:183)

(*Täqwää* käännetään joskus hurskaudeksi, toisinaan Allahista tietoisena olemiseksi, ja joskus Allahin pelkona. Se on johdettu sanasta *wiqaajä*, joka tarkoittaa 'suojaaja' ja oppineet ovat selittäneet yhteyden (seuraavasti): Itsensä suojaamista Allahin vihalta kiiruhtamalla tekemään sitä, mitä Hän määräsi sinua tekemään, ja tiukasti välttämään sitä, minkä Hän on kieltänyt.)

Profeetta (*SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM*) on sanonut: "*Äs-saum (paastoaminen) on suoja (tai verho tai turva) Helvetin tulelta.*" (Al-Bukhari ja Muslim)

Hän (*SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM*) sanoi myös: "*Jokainen, joka noudatti paastoa ramadaaninä täydellisellä uskolla ja etsien palkkiota, tulee saamaan aikaisemmat syntinsä anteeksiannetuiksi.*" (Al-Bukhari ja Muslim)

"Jokainen, joka seisoi rukoilemassa (täraawiih-rukoukset) ramadaan-kuukautena täydellisellä uskolla ja etsien palkkiota, tulee saamaan aikaisemmat syntinsä anteeksiannetuiksi." (Al-Bukhari ja Muslim)

Muslimit, teidän tulisi tietää, että Allah on tehnyt paastoamisesta pakollisen, ja se on palvonnan teko. Sillä on monia hyötyjä, joiden joukossa ovat:

- Paastoaminen antaa lepoa ruuansulatuselimille ja saa elimistön poistamaan kerääntynyttä kuonaa, joka on terveydelle haitallista. Se vahvistaa elimistöä ja on hyödyllinen monien sairauksien hoidossa. Se myös antaa tupakoitsijoille mahdollisuuden rikkoa riippuvuutensa, koska he eivät voi polttaa päivällä.
- Paastoaminen on harjoitusta sielulle saaden sen tottumaan hyviin tekoihin, kuriin, tottelevaisuuteen, kärsivällisyyteen ja vilpittömyyteen.
- Paastoava henkilö tuntee yhdenvertaisuutta kaikkien paastoavien veljiensä kanssa: hän paastoaa heidän kanssaan ja rikkoo paaston heidän kanssaan. Hän kokee myös yleisen islamilaisen yhteenkuuluvuuden tunteen. Lisäksi hän kokee näläntunteen, jonka pitäisi saada hänet myötätuntoiseksi nälkäisille ja puutteenalaisille veljilleen.

Mitä sinua vaaditaan tekemään ramadaan-kuukautena

Meidän tulisi ymmärtää, että Allah teki *äs-saumin* (paastoamisen) meille pakolliseksi; tavaksi, jolla palvomme Häntä. Jotta paastoaminen oli hyväksyttyä ja hyödyllistä, meidän tulisi noudattaa seuraavia ehtoja:

- ─ Pidä huoli *äs-saläätistä* (rukouksesta); valitettavasti monet paastoavat henkilöt laiminlyövät rukouksen, joka on uskonnon pilari, ja sen hylkääminen on epäuskon teko.
  - ─ Käyttäydy hyvin: varo epäuskoa, uskonnon kiroamista ja ihmisten kohtelemista huonosti käyttäen paastoa tekosyynä; paastoaminen on itsensä harjoittamista eikä tapojen tuhoamista, ja epäusko laittaa muslimin uskonnon ulkopuolelle.
  - ─ Älä käytä siivotonta tai karkeaa kieltä, edes pilaillessa, sillä se tulee pilaamaan paastoamisen (palkkion). Kuuntele Profeetan (*SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM*) lausuntoa: *"Jos yksi teistä paastoo, hänen ei tulisi puhua ruokottomuuksia tuona päivänä tai huutaa; ja jos joku puhuu solvaavasti tai haluaa tapella hänen kanssaan, hänen tulisi sanoa: 'Totisesti, minä paastoon, totisesti, minä paastoon.'*" (Al-Bukhari ja Muslim)
  - ─ Käytä hyväksesi paastoamista luopuaksesi tupakoimisesta, joka aiheuttaa syöpää, korkeaa verenpainetta ja muita sairauksia. Pyri tekemään päättäväinen vakaumus sen jättämisestä myös illalla, kuten jätit sen päivällä. Säästä terveytesi ja rahasi.
  - ─ Älä ylensyö paaston rikkomisen aikaan, sillä se kumoaa paastoamisen hyödyn eikä ole terveellistä.
  - ─ Älä tuhlaa aikaasi elokuvissa käymiseen tai television katseluun.
  - ─ Älä pysy hereillä niin myöhään yöllä, ettet jaksa nousta ylös *sähuurille* (ennen aamunkoittoa syötävä ateria) tai *saläät-ul-fägrille*, ja tee velvollisuutesi aikaisin aamulla. Profeetta (*SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM*) sanoi: *"Oi Allah, siunaa minun ummäni heidän aikaisten aamujensa (teoissa)."* (Ahmad ja at-Tirmidhi)
- [*Ummä* käännetään joskus uskovien tai seuraajien kansaksi tai yhteisöksi. Kullakin profeetalla oli *ummä*, jolle hänet oli lähetetty. Sanaa *ummä* käytetään yleensä niistä ihmisistä, jotka uskoivat profeettaan.]
- ─ Lisää hyväntekeväisyyteen, sukulaisiin ja puutteenalaisiin kuluttamista, vieraile sukulaistesi luona, ja tee rauha niiden kanssa, joiden kanssa sinulla on kiistoja.
  - ─ Lisää Allahin muistamista sekä Koraanin lausumista, kuuntelemista ja sen merkityksien tutkiskelua. Toimi sen mukaan ja osallistu moskeijoissa hyödyllisiin

keskusteluihin. Noudata *i'tikääfiä* moskeijassa *ramadaan*-kuukauden lopulla (tämä on sunna).

─ Lue paastoamista koskevia kirjoitelmia oppiaksesi sen säännöt, esimerkiksi jos söit tai joit unohtaen, että paastosit, se ei riko paastoasi (mutta sinun tulee lopettaa välittömästi kun havaitset sen, mitä olet tekemässä). Toinen esimerkki: Se, että henkilöstä tuli *gunub* [hän on rituaalisen epäpuhtauden tilassa] yöllä (esimerkiksi yhdynnän vuoksi), ja hänellä ei ole mahdollisuutta tehdä *ghosl*-pesua ennen aamunkoittoa, ei estä häntä paastoamasta; hänen tulee ainoastaan tehdä *ghosl*-pesu (heti kun se on mahdollista) ja rukoilla, ja jatkaa paaston noudattamista.

─ Pidä yllä *ramadaan*-kuukauden paaston noudattamista, ja totuta lapsesi siihen, kun he ovat kykeneviä kestämään sen, ja varo rikkomasta paastoa ilman pätevää syytä. Jokaisen, joka rikkoo paaston ilman pätevää syytä, tulee katua sitä ja korvata tuo päivä. Lisäksi jokaisen, joka on seksuaalisessa kanssakäymisessä vaimonsa kanssa päiväsaikaan *ramadaan*-kuukautena, tulee hyvittää syntinsä. Hänen tulee (hyvitykseksi) vapauttaa orja, jos hän kykenee tekemään sen. Jos ei, hänen tulisi paastota kaksi kuukautta keskeytyksettä (60 päivää jättämättä väliin yhtään päivää); ja jos hän ei kykene tekemään sitä, hänen tulisi ruokkia 60 köyhää ihmistä.

─ Muslimiveljet, varokaa rikkomasta *ramadaan*-kuukauden paastoa ilman syytä. Ja varokaa tekemästä sitä avoimesti muiden ihmisten edessä, koska paaston rikkominen on röyhkeyttä Allahille, islamin halveksimista ja häpeämättömyyttä ihmisten keskuudessa. Lisäksi teidän tulisi käsittää, ettei paastoamattomalla henkilöllä todellisuudessa ole *'iidiäkään* (juhlaa), koska *'iid* on suuren onnellisuuden ajankohta niille, jotka suorittivat paastot loppuun ja jotka toivovat, että heidän palvontansa tullaan hyväksymään.

Ähäädiith paastoamisen hyveistä

Ramadaan-kuukauden hyveet:

─ Profeetta (*SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM*) sanoi: "*Kun ramadaan-kuukausi alkaa, taivaan ovet avataan ja Helvetin ovet suljetaan ja paholaiset kytketään kiinni.*"

Toisessa versiossa sanotaan: "*Kun ramadaan-kuukausi alkaa, Paratiisin ovet avataan.*" (Al-Bukhari ja Muslim)

Vielä toisessa versiossa sanotaan: "*Armon ovet avataan.*" (Al-Bukhari ja Muslim)

─ At-Tirmidhin kertomassa versiossa sanotaan: "*Kutsuja huutaa: Oi sinä, joka janoat hyvää, lähesty! Oi sinä, joka janoat paha, pidättäydy! Allahilla on tiettyjä ihmisiä,*

jotka Hän vapauttaa (Helvetin) tulesta joka yö, kunnes ramadaan-kuukausi loppuu."
[Al-Albaani on julistanut tämän häsäniksi (luotettavaksi) Mishkäätiissä.]

─ Allah 'azzä wä gäll sanoo: "Jokainen Aadamin pojan hyvä teko moninkertaistetaan palkkiossa 10-kertaisesta 700-kertaiseksi, paitsi paastoaminen, sillä se on Minulle ja Minä suon palkkion siitä. Hän jättää intohimonsa ja ruokansa Minun vuokseni. Paastoavalla henkilöllä on kaksi onnellisuuden hetkeä: yksi hetki on silloin, kun hän rikkoo paastonsa siltä päivältä (iftaar), ja toinen hetki on silloin, kun hän tapaa Herransa. Paastoavan henkilön suusta ulos tuleva haju on miellyttävämpi Allahille kuin myskin tuoksu." (Al-Bukhari ja Muslim)

Kielen vartioiminen:

Allahin lähettiläs (SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM) sanoi: "Jos henkilö ei pidättäydy vilpillisestä puheesta ja teoista, Allah ei tarvitse sitä, että hän jättää ruokansa ja juomansa." (Al-Bukhari)

Paaston rikkomisen (iftaar), pyyntörukous ja ateria, joka nautitaan ennen aamunkoittoa (sähuur):

─ Profeetta (SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM) sanoi: "Kun joku teistä rikkoo paastonsa, hänen tulisi tehdä se taateleilla, koska se on siunattua. Jos hän ei voinut saada taateleita, sitten (rikkokoon paastonsa) vedellä, koska se puhdistaa." (At-Tirmidhi)

─ Profeetalla (SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM) oli tapana sanoa iftaarin aikaan: "Allaahummä läkä somt, wä'älää rizqikä äftart, dhähäbä ädh-dhamä', wäbtällät-il-'urooq, wäthäbät-äl-ägro in shää' Allah." (Oi Allah, paastosin vuoksesi, ja Sinun elatuksellasi rikon (paastoni). Jano on poissa, suonet ovat täyttyneet, ja palkkio on vahvistettu, jos Allah tahtoo). (Abu Dawud)

─ Profeetta (SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM) sanoi myös: "Ihmiset jatkavat hyvinvoinnissa oloa niin kauan kun he kiiruhtavat iftaarille (rikkomaan paaston auringonlaskun jälkeen)." (Al-Bukhari ja Muslim)

─ Profeetta (SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM) sanoi myös: "Syökää sähuur ennen aamunkoittoa, sillä totisesti sähuurissa on siunaus." (Al-Bukhari ja Muslim)

Vapaaehtoinen paastoaminen

Profeetalla (*SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM*) oli tapana kannustaa paastoamaan seuraavina päivinä:

─ Kuusi päivää *shāwwāl*-kuukautena (*ramādaan*-kuukauden jälkeen tuleva kuukausi). Profeetta (*SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM*) sanoi: "Jokainen, joka paastoo *ramādaan*-kuukauden, sitten täydentää sitä kuudella päivällä *shāwwāl*-kuukautena, se on aivan kuin hän olisi paastonnut koko (vuoden)." (Muslim)

Oppineet sanoivat, että hyvien tekojen palkkiot kerrotaan kymmenellä. $30 \times 10 = 300 + [6 \text{ päivää} \times 10] = 360$, joka on hieman pidempi kuin kuunkierto perustuva vuosi, ja seuraavana *ramādaan*-kuukautena hän paastoo uudelleen, joten se on aivan kuin hän paastoaisi koko elämänsä.

─ Yhdeksän ensimmäisen päivän paastoaminen *dhul-higgā* -kuukautena ja (erityisesti) *ʿĀrafätin* päivän paastoaminen (9. *dhul-higgā* -kuukautta) [niille, jotka eivät ole suorittamassa *hāggiä* (pyhiinvaellusta)]. Profeetta (*SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM*) sanoi: *ʿĀrafätin* päivänä paastoaminen sovittaa kahden vuoden synnit, edellisen ja seuraavan vuoden, ja paastoaminen *muhārram*-kuukauden 10. päivänä (*ʿĀshuuraa*) sovittaa edellisen vuoden (synnit)." (Muslim ja muut)

"Profeetalle (*SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM*) lähetettiin maitoa, kun hän oli pitämässä saarnaa *ʿĀrafätin* päivänä, ja hän joi siitä." (Al-Bukhari ja Muslim)

─ *ʿĀshuuraa*-päivän paastoaminen sitä edeltävän tai sen jälkeen tulevan päivän kanssa. Profeetta (*SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM*) sanoi: "Tänään on *ʿĀshuuraa*-päivä, ja sen paastoaminen ei ole teille pakollinen, mutta minä paastoan. Joten jokainen, joka haluaa, hänen tulisi paastota, ja jokainen, joka haluaa, hänen tulisi rikkoa paastonsa." (Al-Bukhari ja Muslim)

Hän (*SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM*) sanoi myös: "Jos elän seuraavaan vuoteen, tulen varmasti paastoamaan yhdeksäntenä päivänä (päivä ennen *ʿĀshuuraa*-päivää)." (Muslim)

(Tämä osoittaa, että on suositeltavaa paastota ylimääräinen päivä kymmenennen lisäksi, mieluummin yhdeksäs, mutta jos se ei ole mahdollista, sitten yhdestoista.)

─ Paastoaminen melkein kaikkina päivinä *shā'bān*-kuukautena. "Allahin lähettiläällä (*SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM*) oli tapana paastota suurin osa *shā'bān*-kuukaudesta." (Al-Bukhari ja Muslim)

─ Paastoaminen maanantaisin ja torstaisin. Profeetta (*SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM*) mainitsi, että: "Palvojen teot esitetään Allahille maanantaisin ja torstaisin. Haluan tekoni esiteltävän, kun paastoan." (An-Nasaa'ee)

Häneltä (*SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM*) kysyttiin maanantaina paastoamisesta ja hän sanoi: "Se on päivä, jolloin minä synnyin, ja päivä, jolloin (ensimmäinen ilmoitus) lähetettiin alas minulle." (Muslim)

─ 13., 14. ja 15. päivän paastoaminen jokaisena kuunkierron mukaan laskettuna kuukautena. Yksi *sahääbästä* (*RAA*) sanoi: "Profeetta (*SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM*) opasti meitä paastoamaan kolme päivää joka kuukautena: 13., 14. ja 15." (An-Nasaa'ee ja muut)

Asiat, jotka rikkovat paaston

Paaston rikkovat asiat kuuluvat kahteen kategoriaan:

A) Asiat, jotka rikkovat paaston, ja vaativat vain sen korvaamisen (*qadaa'*).

B) Asiat, jotka rikkovat sen, ja vaativat sen korvaamisen (*qadaa'*) sekä hyvityksen teon (*käffäära*) tekemisen.

A) Se, mikä vaatii vain *qadaa'*n:

─ Se, että syö ja juo tietoisesti ja tahallisesti.

─ Se, että aiheuttaa tahallisesti oksentamisen. Profeetta (*SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM*) sanoi: "Jokaisen, joka aiheutti oksentamisen, tulee korvata (paasto)." (Al-Haakim ja muut)

─ Se, että kuukautiset tai synnytyksen jälkeinen vuoto alkaa. Vaikka verenvuoto alkaisi juuri ennen auringon laskua, tuon päivän paasto tulee toistaa.

─ Siemensyöksy joko masturbaatiolla tai muulla tavalla, johon ei liity yhdyntää, olipa syy vaimon suuteleminen, hänen halaamisensa tai käden käyttäminen ja niin edelleen. Tämä mitätöi paaston, mutta vaatii vain *qadaa'*n.

B) Se, mikä vaatii sekä *qadaa'*n että *käffääran*:

Yhdyntä on ainoa asia, joka vaatii sekä *qadaa'*n (toistamisen) että *käffääran* (hyvityksen), ja suuri joukko oppineita on tätä mieltä. Hyvitys on orjan vapauttaminen, kahden kuunkierron mukaan lasketun kuukauden paastoaminen

peräkkäin tai 60 köyhän ihmisen ruokkiminen. Jotkut oppineet sanovat, että velvollisuus on tuossa järjestyksessä, eli ensin henkilön tulisi vapauttaa orja; sitten, jos se ei ole mahdollista, paastota; sitten, jos se ei ole mahdollista, ruokkia köyhiä. (Mies ja nainen ovat tasavertaisia teossaan ja heidän molempien tulee suorittaa hyvitys.)

Asiat, jotka eivät riko paastoa

─ Henkilö syö tai juo muistamattomuuden vuoksi tai erehdyksessä, tai toisen ihmisen uhkausten ja pakotuksen vuoksi. (Tällaisessa tapauksessa) ei ole mitään tarvetta *qadaa'n* tai *käffääraan*. Profeetta (SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM) sanoi: "Jokainen, joka unohti paastotessaan ja söi tai joi, hänen tulisi suorittaa paastonsa loppuun, sillä se oli Allah, joka ruokki häntä ja antoi hänelle juotavaa." (Al-Bukhari ja Muslim)

Hän (SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM) sanoi myös: "Allah on poistanut ummältäni erehdysten ja muistamattomuuden (taakan) ja sen, mitä heitä on pakotettu tekemään tahtoaan vastaan." (At-Tabaraani)

─ Henkilö oksentaa tahattomasti. Profeetta (SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM) sanoi: "Hänelle, joka sattui oksentamaan paastotessaan, ei ole *qadaa'*." (Al-Haakim)

I'tikääf (eristäytyminen moskeijassa) on osa uskontoa

─ Shärii'an mukaan *i'tikääf* tarkoittaa moskeijassa pysymistä sillä aikomuksella, että haluaa päästä lähemmäksi Allahia.

─ Kaikki oppineet ovat yhtä mieltä siitä, että se on *māshroo'* (laillinen osa islamia), koska: "Profeetalla (SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM) oli tapana pysyä moskeijassa *ramādaan*-kuukauden viimeiset kymmenen päivää kuolemaansa asti, sitten hänen vaimoillaan oli tapana tehdä sama hänen jälkeensä." (Al-Bukhari ja Muslim)

─ I'tikääfiä on kahdenlaista: vapaaehtoista (*māsnuun*) ja pakollista (*wāāgib*).

Māsnuun on se, mitä muslimi tekee vapaaehtoisesti päästäkseen lähemmäs Allahia ja seuratakseen Lähettilästä (SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM), ja se on erityisen suositeltavaa *ramādaan*-kuukauden viimeisten kymmenen päivän aikana.

Wāāgib i'tikääf on se, minkä henkilö tekee pakolliseksi itselleen valalla (*nādh*r).

─ Aika, jolloin *i'tikāf* aloitetaan: "Jos Profeetta (*SALLA ALLAAHU ALEIHI WA SALLAM*) aikoi suorittaa *i'tikāf*in, hänellä oli tapana rukoilla *fāgr*, sitten hän meni alueelle, jonka hän oli varannut *i'tikāf*ille moskeijassa." (Al-Bukhari ja Muslim)

─ *I'tikāf*in harjoittamisen välttämättömät ehdot: Henkilön tulisi olla muslimi, joka on saavuttanut iän, jossa pystyy erottamaan (asiat toisistaan), hänen tulisi olla puhdas *gānāb*istä, kuukautisista ja synnytyksen jälkeisestä vuodosta.

─ *I'tikāf*in peruselementti: Moskeijassa pysyminen aikomuksena päästä lähemmäksi Allahia.

─ Mitä on luvallista tehdä *i'tikāf*in aikana:

✦ *I'tikāf*in paikasta on luvallista poistua sitä varten, että hyvästelee perheensä.

✦ On luvallista harjata hiuksia, ajella pää, leikata kynsiä, pestä vartaloa, laittaa hajustetta ja käyttää parhaita vaatteita.

✦ Moskeijasta on luvallista mennä ulos kiireellisten pakkotilanteiden vuoksi, kuten käymälässä käymisen, syömässä tai juomassa käymisen vuoksi, jos kukaan ei tuo henkilölle ruokaa.

✦ Moskeijassa on luvallista syödä, juoda ja nukkua, kunhan pidetään asianmukaisesti huolta sen siisteydestä.

─ *I'tikāf*in etiketit: 'Aisha (*radija Allahu ānha*) sanoi: "*I'tikāf*issä olevalle henkilölle on sunna olla poistumatta moskeijasta vierailulle sairaan luokse tai osallistuakseen hautajaisiin, olla koskematta naiseen tai olla yhdynnässä tämän kanssa, olla poistumatta moskeijasta paitsi välttämättömän tarpeen vuoksi. Lisäksi *i'tikāf*iä ei ole ilman paastoa; eikä ole *i'tikāf*iä paitsi moskeijassa, jossa rukoillaan *gumu'ā* (perjantairukous)." (Al-Baihaqee ja Abu Dawud)

─ Asiat, jotka mitätöivät *i'tikāf*in:

✦ Moskeijasta poistuminen ilman tarvetta, tahallisesti.

✦ Henkilön menettäjä järjellisyden mielenvikaisuuden tai juopuneisuuden vuoksi.

✦ (Naisella alkavat) kuukautiset tai synnytyksen jälkeinen vuoto.

Infoa Islamista
